

Thuis in het Verpleeghuis
Waardigheid en trots op elke locatie

Dagbesteding Archipel is helemaal afgestemd op wensen en behoeften van cliënten

Gevarieerde, eigentijdse dagbesteding volledig afgestemd op de individuele behoeften van mensen: dat is waar zorgorganisatie Archipel in de regio Eindhoven voor gekozen heeft. “Je ziet dat dit mensen goed doet. Ze blijven actiever en ervaren meer kwaliteit van leven”, vertelt Sylvia van de Ven, dagbestedingscoach bij Berkenstaete, één van de twaalf huizen van Archipel.

Berkenstaete in Son en Breugel heeft drie woonkamers voor mensen met dementie en zestig appartementen: hier wonen mensen op basis van een Volledig Pakket Thuis (VPT-indicatie). Deze appartementen worden verhuurd door de woningbouwvereniging en Archipel levert hier alle benodigde zorg. Verder is in het hele gebouw ruimte voor dagbestedingsactiviteiten: het atrium met glazen dak vormt het middelpunt. In de 23 jaar dat Sylvia van de Ven bij Archipel werkt, heeft ze de dagbesteding in huis sterk zien veranderen. “Voorheen kregen mensen in de dagbesteding activiteiten ‘aangeboden’ waar ze binnen een groep aan mee konden doen. Nu kunnen mensen zelf aangeven waar ze behoefte aan hebben. Als we een activiteit niet in huis hebben, gaan wij die organiseren, ook activiteiten buiten dit gebouw. Zo heeft elke deelnemer aan de dagbesteding hier een eigen arrangement. Zowel mensen die hier wonen als cliënten die vanuit de thuissituatie komen, want die mogen hier eveneens aan deelnemen.”

Cliënt in de regie

De dagbesteding nieuwe stijl onder het motto 'ik blijf mijn eigen ding doen', komt voort uit de nieuwe visie dagbesteding. Archipel vindt dagbesteding heel belangrijk en ging op zoek naar manieren om activiteiten te organiseren die zoveel mogelijk tegemoet komen aan de wensen van cliënten. Daarop besloot de organisatie om activiteiten te introduceren waar deelnemers voor moeten betalen, naast de gezamenlijke, gratis activiteiten en activiteiten voor bewoners met zzp vier en hoger. Hierdoor ontstaat een breed aanbod aan activiteiten op kwalitatief hoog niveau. De activiteiten zijn ingedeeld in zes programma's: sport en bewegen, creativiteit, cultuur, sfeer en ontspanning, natuur en buitenleven en tot slot werk en talent, waar ook de webshop van Archipel aan gekoppeld is.

Kernprincipes dagbesteding

In de dagbesteding nieuwe stijl geldt de visie Cliënt in de regie als uitgangspunt. Hierin hanteert de organisatie vijf kernprincipes, samengevat in het woord EKDOM. Zo staat de E voor Eigen regie. De cliëntvraag is het uitgangspunt: diens wensen, ambitie, mogelijkheden, energie en gewoonten bepalen hoe het

dagbestedingsarrangement wordt ingevuld, vertelt Desiree Tomassen, programmaleider dagbesteding in Berkenstaete. Mensen kiezen zelf (Keuzevrijheid), de organisatie levert maatwerk. Daarbij staat de D van dialoog voorop, alles gebeurt in overleg en op basis van gelijkwaardigheid. De O staat voor oplossingsgericht, de organisatie denkt mee met de cliënt en houdt rekening met de financiële mogelijkheden van mensen. De M tot slot staat voor het maken van goede afspraken en het regelmatig evalueren van het arrangement. Dat kan, indien nodig, altijd worden aangepast, benadrukt Desiree Tomassen.

De visie van Archipel: EKDOM

- Eigen regie
- Keuzevrijheid
- Dialoog
- Oplossingsgericht
- Maken van goede afspraken

Dagbesteding nieuwe stijl: hoe werkt dit in de praktijk?

- Op alle locaties van Archipel zijn dagbestedingscoaches en programmaleiders dagbesteding. De dagbestedingscoach bespreekt met een nieuwe cliënt hoe die altijd geleefd heeft en wat diens wensen en behoeften ten aanzien van dagbesteding zijn.
- Vervolgens onderzoekt de coach welke activiteiten al passend zijn bij de vraag van de cliënt. Heeft een cliënt behoefte aan een activiteit die er nog niet is, dan bespreekt de coach met de programmaleider wat mogelijk is. Je zou kunnen denken aan: sporten in een fitnesscentrum, bewegen op muziek, een genootschap, naar de stad gaan.
- Om nieuwe activiteiten mogelijk te maken, werkt de organisatie met tal van organisaties buiten de verpleeg- en verzorgingshuizen. Denk aan zwembaden, fitnesscentra, boerderijen. Netwerken is een taak van de programmaleider, die ook de nieuwe activiteiten ontwikkelt, de kwaliteit bewaakt en het budget beheert.
- De kosten van de activiteiten worden berekend volgens een integrale kostprijsberekening. Daarin zijn onder andere opgenomen: de duur van de activiteit, het benodigd materiaal en personeel en eventueel de te huren ruimte.
- De dagbestedingscoach maakt een weekagenda: zo ziet de cliënt precies wat er op zijn planning staat en wanneer.
- Deze weekagenda wordt gekoppeld aan een offerte. De kosten worden inzichtelijk gemaakt, zodat duidelijk wordt wat de klant aan ruimte heeft aan budget (bijvoorbeeld in zijn zzp), en wat eventueel moet worden bijbetaald. Indien nodig gebeurt dit in overleg met een mantelzorger.
- De afspraken die met de cliënt worden gemaakt, worden vastgelegd in een leveringsovereenkomst. Daarin staat ook helder onder welke voorwaarden de activiteit aangeboden wordt.

- De uitvoering van de activiteiten ligt in handen van het team dagbesteding (medewerkers dagbesteding, programmaleiders, dagbestedingscoaches) samen met vrijwilligers.
- Elk half jaar evalueert de dagbestedingscoach met de cliënt of het arrangement nog aan de individuele wens voldoet. Indien (eerder) nodig wordt het arrangement aangepast.

Financiering

Wat de financiering betreft wijkt Berkenstaete af van andere huizen van Archipel. De bewoners van de appartementen hebben volledig inzicht in het bedrag dat zij krijgen op basis van hun zzp (persoonsvolgend budget). Nadat de kosten voor de overhead zijn verrekend, is helder welk geldbedrag beschikbaar is. Dat bedrag kan de cliënt vrij besteden aan zorg, facilitaire zaken of dagbesteding. Indien het budget niet (volledig) toereikend is, wordt de cliënt gevraagd om bij te betalen voor de dagbesteding. In het verenigingsleven buiten Archipel werkt dat net zo.

Archipel werkte mee aan de publicatie **‘De cliënt in regie door een persoonsvolgend budget.’** [Download de publicatie](#) en maak gebruik van de geleerde lessen en praktijkervaringen van verschillende zorgaanbieders.

Marian van Rooy, bewoonster: *“De activiteiten verrijken mijn leven”*

Ja, ze herinnert zich het eerste gesprek met de dagbestedingscoach nog heel goed. “Mij werd gevraagd wat ik graag zou willen doen. Daar moest ik even over nadenken. Ik heb altijd heel veel gelezen en heb een brede interesse, daarvoor hoef ik niet naar een activiteit. Toen ben ik begonnen met geheugenfitness”, vertelt de 72-jarige Marian van Rooy, die vijf jaar geleden een herseninfarct kreeg. Het was destijds een medewerkster van de thuiszorg die haar stimuleerde om naar de dagbesteding van Berkenstaete te gaan. Tegenwoordig is Marian van Rooy hier bijna dagelijks actief, want sinds een jaar woont ze met haar echtgenoot in een appartement van Berkenstaete. Ze neemt deel aan de wekelijkse gespreksgroep, bezoekt het verhalencafé en kookt elke twee weken mee met de kookgroep, die ook samen eet. Verder vormen de geheugentraining en bloemschikken een vast onderdeel van haar arrangement. “Ik ben graag onder de mensen, daar ligt mijn interesse. Ik vind het fijn om in de gespreksgroep mensen beter te leren kennen. Je hoort hoe anderen over dingen denken en kunt je eigen verhaal kwijt. Ik wil niet alleen binnen zitten en lezen en televisie kijken, dan komen de muren op me af. Die activiteiten zijn heel belangrijk voor mij, ze verrijken mijn leven.”

Interview door Karin Burhenne

Meer weten

- Archipel is deelnemer aan Waardigheid en trots – Ruimte voor verpleeghuizen. [Lees meer over de verbeterplannen van deze organisatie.](#)
- Archipel werkt binnen haar organisatie met persoonsvolgende bekostiging. [Lees meer over persoonsvolgende bekostiging bij Archipel en zorgorganisatie NiKo.](#)
- Archipel werkte mee aan de publicatie ‘De cliënt in regie door een persoonsvolgend budget’. [Download de publicatie ‘De cliënt in regie door een persoonsvolgend budget’](#) en maak gebruik van de geleerde lessen en praktijkervaringen van Archipel, Groenhuysen, Stichting NiKo, ZZG Zorggroep, Hilverzorg en De Zorgboog.

tags:

[Archipel](#) (31), [Dagbesteding](#) (84), [IPvB bij NiKo en Archipel](#) (4), [Persoonsvolgende bekostiging](#) (20)